

KLIMAINVESTERING III – EFFEKTIVISERINGER I EAT OG FORSØG MED MINDRE EMBALLAGE

Kort resumé: Der investeres i maskinel til den centrale madproduktion i EAT og genanvendelig emballage på enkelte skoler. Investeringen vil gøre det muligt at spare arbejdstimer i bageriet og engangsemballage i forbindelse med EAT på de skoler der deltager.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag

Grønne investeringer i BUF

De 4 største udledningsgrupper af klimagasser i atmosfæren er industri, landbrug, strøm og varme til bygninger og transport. For at Børne- og Ungdomsforvaltningen, med 17.000 medarbejdere og 10 pct. af Danmarks børn og unge, bidrager til den grønne omstilling, foreslås det at investere for at reducere på samtlige af de store udledningsgrupper. Investeringer i tekniske løsninger og kompetencer kan sikre mindre forbrug af materialer, færre fossile brændsler og køretøjer, mindre mad fra dyr og madspild, samt mindre byggeri i mindre belastende materialer. De grønne investeringer koncentrerer sig i BUF om disse områder ved at kigge på skolerne og institutionernes mad, energi, transport og anlæg.

Investeringsforslag – Effektivisering i EAT

Forslaget går på at investere i en runddeler til bageriet i EATs centrale køkken. EAT sælger dagligt boller som tilbehør til ca. 6.000 måltider og derudover kan en runddeler bruges til pitabrød, burgerboller, minipizza mm. Maskinen vurderes at kunne spare ca. 10 arbejdstimer om ugen. Der er en igangværende udvidelse af EATs centralkøkkenet. Denne udvidelse indeholder ikke en runddeler, og maskinen kan både sættes op i de nuværende lokaler og flyttes til de kommende lokaler.

Forslaget går derudover på at investere i genanvendelig emballage som et forsøg til EAT-ordningen på 5 skoler. Der bruges i dag engangsemballage til transporten fra centralkøkkenet til den lokale EAT-bod, og der bruges engangsemballage til at servere det færdigt tilberedte måltid i. Der investeres i genanvendelige bokse med låg til serveringen på de 5 skoler frem for de eat-bokse i bionedbrydeligt pap, der bruges i dag. Derudover investeres der i genanvendelige gastronombakker til at transportere maden fra centralkøkkenet og ud til de enkelte skoler, hvor der i øjeblikket bruges engangsplastbakker.

Genanvendelig emballage kan spare klimabelastningen ved produktion af emballage og reducere den årlige udgift til engangsemballage – den samlede udgift til engangsemballage er 4 mio. kr. i EAT. Derudover kan genanvendelig emballage give en bedre madoplevelse, når der serveres skolemad. Det er i øvrigt besluttet i budget 2023 at overgå til genanvendeligt bestik i EAT-ordningen.

Der vil være udgifter ved brug af genanvendelig emballage, da dette skal vaskes og håndteres af personale, samt udgifter pga. svind. Genanvendelig emballage kræver mere af de lokale EAT-boder og skoler, der skal håndtere emballagen, og sørge for at tallerken mm. bliver samlet sammen. Derfor foreslås en forsøgsordning, hvor de skoler, der ønsker genanvendelig emballage og en anden madoplevelse, kan prøve dette. Forsøgsordningen giver mulighed for at danne erfaringer med, hvilke krav det stiller, og hvilke udgifter det medfører at håndtere genanvendelig emballage. Hvis det bliver en succes, kan ordningen udvides.

Baggrund om skolemaden og mulighed for klimainvestering

I 2007 blev skolemaden i Københavns Kommune politisk prioriteret, og der blev afsat midler til at udvikle skolemaden, anlægsmidler til at bygge køkkener og driftsmidler til at drive madordningerne.

I budget 2014 blev det genbesluttet, at der skulle være skolemad på alle de skoler, hvor det var muligt. Skolemaden i København er et tilbud, der, mod betaling, hver dag tilbyder mad af en høj kvalitet til eleverne i næsten alle kommunens skoler. Skolemaden produceres lokalt på 16 madskoler, mens 49 skoler har EAT-ordning, hvor maden produceres i et centralt køkken og færdigtilberedes i en lokal EAT-bod.

Skolemaden i København er samlet set et ambitiøst tilbud, som bl.a. omfatter målsætninger om maddens kulinariske kvalitet, lokalt samarbejde med leverandører, høj økologiprocent på 90-100% og fokus på involvering af eleverne, samt læring om maddannelse. Skolemaden er således i overensstemmelse med *Mad- og Måltidsstrategien* for Københavns Kommune, der blev besluttet i september 2019. Af strategien fremgår det, at mad og måltider generelt prioriteres højt.

Det er svært at hente store økonomiske- eller klimamæssige besparelser ved overgang til mere vegetarisk mad og ved at gå væk fra oksekød eller lignende, da der allerede er reduceret væsentlig på disse varer i skolemaden bl.a. i forbindelse med *Mad og måltidsstrategi*.

Indenfor de sidste tre år er der blevet effektiviseret i EAT. I budget 2020 blev der vedtaget en prisstigning i 2020 på 2 kr. og på 0,5 kr. i 2021. Med budget 2022 blev det vedtaget at reducere antal producerede EAT-måltider med 3 %.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Ja [Angiv titel på innovationsforslag] [Angiv vedtagelsestidspunkt (budget/OFS)]

Nej

2. Økonomi

Der investeres i en runddel til 500.000 kr. Udgiften er vurderet på baggrund af tilbud fra leverandør af bagerimaskiner. Dette vurderes at give en besparelse på medarbejdere i bageriet på 100.000 kr. (10 timer om ugen, 40 uger om året og 250 kr. i timen)

Der investeres 1 mio. kr. i et forsøg med genanvendelig emballage til transport af mad fra EAT-køkkenet til skolerne og til servering af måltider på 5 skoler. Udgiften til genanvendelig emballage er vurderet af EAT-centralkøkken.

Initiativet vil give en besparelse på engangsemballage til 5 skoler, der deltager, hvilket svarer til 10 pct. af skolerne i EAT-ordning. Den samlede udgift til engangsemballage er 4 mio. kr., og udgifterne til engangsemballage kan derfor reduceres med 10 pct. eller 400.000 kr. om året. Der vil være løbende udgifter til håndtering og vask af genanvendelig emballage samt genanskaffelse af emballage. Genanskaffelse og håndtering af emballage til 5 skoler vurderes af EAT centralkøkkenet til i alt 200.000 kr. om året. Som en del af investeringen vil det afprøves, om håndtering og vask skal foregå lokalt på skolerne eller i centralkøkkenet.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2024 p/l	Styings- område	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering i bageriet i EAT	Service	-50	-100	-100	-100	-100	-100
Besparelse på genanvendelig emballage	Service		-400	-400	-400	-400	-400
Øgede udgifter til håndtering af emballage			200	200	200	200	200
Samlet varig ændring		-50	-300	-300	-300	-300	-300
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Runddel (maskine til bageriet)	Service	500					
Indkøb af genanvendelig emballage	Service	1.000					
Samlede implementeringsomkostninger		1.500					
Samlet økonomisk påvirkning		1.450	-300	-300	-300	-300	-300
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						

Tilbagebetalingstid baseret på Totaløkonomi	6							

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2024 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2023 p/l.
Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

3. Implementering og opfølgning

Beskriv, hvordan forslaget implementeres og hvordan der følges op.

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Indkøb af runddeler og genanvendelig emballage.	Indkøb af runddeler og genanvendelig emballage.	EAT-køkkenet	Ultimo 2023
Opsætning af runddeler på udpegede skoler.	Potentielle forsøgsskoler kontaktes	Faglig Center (FAC) og EAT-køkkenet	Ultimo 2023
Realisering af effektiviseringer			
Besparelse på engangsemballage er indfriet på de 5 skoler.	Der gøres status på udgifter til engangsemballage og at disse udgifter er faldet med 10 %. Udgifterne til håndtering af genanvendelig emballage vurderes.	FAC	Ultimo 2024

4. Risikovurdering

Der vil være en risiko for at det viser sig at være for tidskrævende at håndtere den genanvendelig emballage. Derfor foreslås dette på fem interesserede skoler frem for, at det udbredes til alle ca. 50 EAT-skoler. Det vurderes ikke svært at finde interesserede skoler. Så frem det viser sig mere krævende at håndtere den genanvendelige emballage vil forvaltningen finde kompenserende besparelser andet sted.

Risikoen for investeringen vurderes generelt lav.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Økonomiudvalget har tidligere vist interesse for reduktion af kommunens administrative udgifter, senest med målsætningen om en reduktion på 10 pct. frem mod 2022. Effektivisering på administration skal derfor angives.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2024 p/1					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45						
Effekt på øvrige administrative udgifter						
Varige ændringer totalt, administration						

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt 13/1 2023

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

EAT har været inddraget i investeringsforslaget ved at være med til at udvikle ideer, vurdere udgifter og effektiviseringspotentiale. EAT støtter investeringsforslaget.

Slet herunder gerne kredse og udvalg, der ikke er relevante.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
Ejendomsfaglig vurdering	Nej	Alle investeringsforslag, der indeholder midler vedr. ændrede m2-behov, herunder: - nye m2 - nyt lejemål, nybyggeri og tilbygning - samlokalisering - til- og fraflytning af lejemål - ændring af eksisterende lejemål - renovering skal have en ejendomsfaglig vurdering inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af investeringsforslaget. Sendes til: OKFDL Budgetkoordinering
IT-kredsen	Nej	Digitaliseringsprojekter skal i høring i IT-kredsen. Høringen sker i samarbejde med Kontoret for Digitalisering i ØKF forud for overførselssagen og budgetforhandlingerne, jf. årshjul for IT-kredsen.
Koncern-IT	Nej	Alle nyanskaffelser af it-systemer skal vurderes af Koncern IT inden IT-anskaffelsen, men ikke inden CFØ's godkendelse.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
MED-udvalg	Nej	
HR-kredsen	Nej	Alle investerings- og effektiviseringsforslag, som indeholder effektiviseringer på arbejdsgiverområdet, skal have været i høring i HR-kredsen inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af investeringsforslaget.
Velfærdsanalytisk vurdering	Nej	